

Σύντροφοι και συντρόφισσες,

Η σύνοδος της Κεντρικής Επιτροπής του κινήματός μας πραγματοποιείται μετά από μία ιδιαίτερα σημαντική πολιτική διαδικασία, μετά την συζήτηση στην Βουλή και την ψήφο εμπιστοσύνης από το σύνολο της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΠΑ.ΣΟ.Κ.

Η συζήτηση στην Βουλή για την ψήφο εμπιστοσύνης μας οδηγεί σε δύο βασικά συμπεράσματα. Το πρώτο συμπέρασμα αφορά στην συνολική πολιτική κατάσταση της χώρας.

Το δεύτερο αφορά στον ηγεμονικό, στον κεντρικό ρόλο του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στην σημερινή ιστορική συγκυρία.

Σύντροφοι και συντρόφισσες,

Η συζήτηση στη Βουλή κατέστησε διαυγές ένα φαινόμενο, που για μένα τουλάχιστον δεν είναι ιδιαίτερα ευχάριστο: τα κόμματα της αντιπολίτευσης, ιδίως η Νέα Δημοκρατία, είναι πολύ πίσω από τις ανάγκες του τόπου. Τα κόμματα της Αντιπολίτευσης, ιδίως η Νέα Δημοκρατία, έχουν περιορίσει την πολιτική στην σφαίρα των σχημάτων, του λόγου και της χρήσης της εικόνας.

Επί τρεις ημέρες, η ελληνική Βουλή και ο ελληνικός λαός μπόρεσαν να παρακολουθήσουν και να πιστοποιήσουν την

προχειρότητα, την αντιφατικότητα, την συνθηματολογία που συνόδευε, τις περισσότερες τοποθετήσεις των εκπροσώπων της Νέας Δημοκρατίας στην συζήτηση στην Βουλή.

Σε μία σύγχρονη Δημοκρατία, η ύπαρξη μιας ισχυρής αντιπολίτευσης είναι στοιχείο υγείας. Η εμπειριστατωμένη κριτική της βοηθά την κυβέρνηση στην βελτίωση του έργου της, αλλά και διασφαλίζει την ομαλή εναλλαγή, αν έτσι κρίνει ο κυρίαρχος λαός.

Εδώ όμως, επί τρεις ημέρες, έγινε φανερό, ότι η Νέα Δημοκρατία άλλα λέει και άλλα πιστεύει.

Στο λόγο της συμφωνεί με ό,τι είναι ευχάριστο. Το παρελθόν της δείχνει ότι στην ουσία υποστηρίζει μία σκληρή πολιτική, απέναντι στους εργαζόμενους και ενάντια στο Κοινωνικό Κράτος. Υποδηλώνει σημαντικές περικοπές δαπανών στην παιδεία, την υγεία, την κοινωνική ασφάλιση ή την άμυνα. Αυτός είναι ο λόγος που η συντηρητική παράταξη μένει στην απλή παράθεση τίτλων πολιτικών, χωρίς να υπεισέλθει στο περιεχόμενό τους.

Η υπόλοιπη αντιπολίτευση υποστηρίζει ανέξοδα χωρίς καμμία αίσθηση ευθύνης και αντίληψης των συνεπειών τους θέσεις που ακυρώνουν το ζητούμενο όλης της τετραετούς προσπάθειάς μας, δηλ. την ισχυροποίηση της παραγωγικής βάσης, τη δημιουργία όρων για άσκηση κοινωνικής πολιτικής,

την ίδια την ένταξη της χώρας στην ΟΝΕ. Με άκρατο βερμπαλισμό και ψευτοσυναισθηματικούς τόνους ζητείται από την κυβέρνηση να εγκαταλείψει την πολιτική της για χάρη του ανθρώπου. Στην πραγματικότητα αυτό θα σημάνει ακριβώς το αντίθετο, την εγκατάλειψη του ανθρώπου του εργαζόμενου, του μισθωτού σε όφελος όλων εκείνων που κατέχουν και μπορούν να λύνουν μόνοι τους τα προβλήματά τους.

Σύντροφοι και συντρόφισσες,

Είναι πραγματικά κρίμα, που οι ηγεσίες των άλλων κομμάτων της Αντιπολίτευσης, συνέβαλαν στη γενική σύγχυση με τις παράδοξες και χωρίς αρχές συμπράξεις των δημοτικών και νομαρχιακών εκλογών.

Η θέση μας είναι ξεκάθαρη: τα φαινόμενα αυτά, των θολών ετερόκλητων και αντιφατικών μετώπων είναι αρνητικά. Κερδισμένες βγαίνουν μόνο οι δυνάμεις της συντήρησης.

Εδώ θέλω να ξεκαθαρίσω κάτι. Αν σήμερα οι ηγεσίες του ΚΚΕ, του Συνασπισμού και του ΔΗΚΚΙ συμπλέουν αντιπολιτευτικά με τη Νέα Δημοκρατία, αυτό είναι μία δική τους επιλογή, που θα την κρίνουν πρώτα οι οπαδοί των κομμάτων αυτών, και δεύτερον ο ελληνικός λαός στο σύνολο του.

Για μας, όμως, για το ΠΑ.ΣΟ.Κ. αυτές οι ευκαιριακές συμπλεύσεις, δεν αλλάζουν την δική μας ανάγνωση του πολιτικού χάρτη.

Οι δυνάμεις της αριστεράς, οι δυνάμεις την κοινωνικής δικαιοσύνης και της προόδου δεν χαρίζονται από εμάς στη Νέα Δημοκρατία. Για μας, για το ΠΑ.ΣΟ.Κ., ο μόνος αντίπαλος είναι οι συντηρητικές πολιτικές. Για μας, για το ΠΑ.ΣΟ.Κ., η συνεργασία των προοδευτικών δημοκρατικών δυνάμεων, είναι μια αναλλοίωτη σταθερά της πολιτικής μας.

Θα επιδιώκουμε πάντα, χωρίς ηγεμονισμούς και χωρίς όρους, έναν ουσιαστικό διάλογο εκείνων των δυνάμεων που επιδιώκουν την αλλαγή της κοινωνίας, ενάντια στις δυνάμεις της συντήρησης.

Και η θέση μας αυτή δεν μεταβάλλεται, όποιες και αν είναι οι συγκυριακές επιλογές των ηγεσιών των προοδευτικών και αριστερών κομμάτων.

Σύντροφοι και συντρόφισσες,

Από την τριήμερη συζήτηση στην Βουλή δικαιώθηκαν απόλυτα όλες οι μεγάλες γραμμές των πολιτικών που χαράξαμε και εφαρμόσαμε από το 1993 ως σήμερα.

Αποδείχτηκε στην Βουλή, ότι το ΠΑ.ΣΟ.Κ., έχει σχέδιο, ώριμες θέσεις, συνδυασμένες πολιτικές που προωθούν την ανάπτυξη, την ευημερία και την κοινωνική δικαιοσύνη στην χώρα μας.

Αποδείχτηκε ότι το ΠΑ.ΣΟ.Κ. και η κυβέρνησή μας είναι η μόνη πολιτική δύναμη που έχει επεξεργαστεί και εφαρμόζει με επιτυχία μια πολιτική που εντάσσει την Ελλάδα ως ισότιμο εταίρο στην Ευρωπαϊκή Ένωση, μία πολιτική που ανταποκρίνεται στις ανάγκες της χώρας.

Εμείς μπαίνουμε στην Ευρώπη με το σπαθί μας. Και η δύναμη των πολιτικών μας είναι η συναίνεση και η συμφωνία της συντριπτικής πλειοψηφίας του ελληνικού λαού στο σχέδιο μας για την ισχυρή Ελλάδα. Εμείς δίνουμε δύναμη και προοπτική στους κόπους και τις θυσίες του λαού μας. Και είμαστε υπερήφανοι γι' αυτό.

Σύντροφοι και συντρόφισσες,

Εμπεδώσαμε με την ψήφο εμπιστοσύνης την κεντρική μας θέση στο πολιτικό σκηνικό. Και την εμπεδώσαμε, επειδή ακριβώς καταστήσαμε φανερό, ότι η συσπείρωση μας γύρω από αυτούς τους στόχους, δεν μπορεί να είναι ευκαιριακή, συγκυριακή, υπό αίρεση, ή υπό διαπραγμάτευση. Την εμπεδώσαμε γιατί αρχή μας είναι οι καθαρές γραμμές, οι καθαρές λύσεις.

Σύντροφοι και συντρόφισσες,

Η σημερινή μας Σύνοδος είναι συνέχεια μιας κομματικής διαδικασίας, που πρώτο και ουσιώδες τμήμα της ήταν η συνεδρίαση της Κοινοβουλευτικής Ομάδας. Η Κοινοβουλευτική Ομάδα και η Κεντρική Επιτροπή είναι δύο όργανα του Κινήματός μας, τα οποία επικοινωνούν πολιτικά, ουσιαστικά και δυναμικά.

Θεωρώ λοιπόν ότι βρισκόμαστε ήδη στην συνέχεια αυτής της συζήτησης ώστε σήμερα να προχωρήσουμε ακόμα παραπέρα.

Σας καλώ για μία συζήτηση που πρέπει να λάβει υπόψη της ως τμήματα της ίδιας ενιαίας πολιτικής διαδικασίας τα τρία ορόσημα: Συνέδριο - Ευρωεκλογές - Εθνικές Εκλογές.

Σήμερα πρέπει να θεμελιώσουμε τις προϋποθέσεις μιας ενιαίας νικηφόρας πορείας.

- Ένα συνέδριο Ενότητας, Ανανέωσης, Προοπτικής και Νίκης.
- Μία σταθερή και κλιμακούμενη πορεία νικηφόρας αναμέτρησης στις Ευρωεκλογές και τις Εθνικές Εκλογές.

Σύντροφοι και συντρόφισσες,

Έχουμε ήδη διαπιστώσει στην συζήτηση στην Κοινοβουλευτική Ομάδα, ότι στις δημοτικές εκλογές είχαμε ένα διπλό μήνυμα:

- Πρώτον, υπήρξε η καταγραφή μιας δυσaréσκειας της κοινωνίας από την αναποτελεσματικότητα σε ορισμένες πλευρές της κυβερνητικής πολιτικής.
- Δεύτερον, το εκλογικό αποτέλεσμα υπήρξε προϊόν παραλείψεων και υστερήσεων, τόσο σε επιλογές προσώπων, όσο και στην σχέση του κόμματος με τις δυναμικές των τοπικών κοινωνιών.

Είπα ξεκάθαρα ότι ευθύνες και στους δύο τομείς έχουμε όλοι. Οι ευθύνες δεν επιμερίζονται σε κάποιους, ούτε είναι περιπτωσιακές.

Οι δημοτικές και νομαρχιακές εκλογές, όχι μόνον από την φύση τους, αλλά και από την συγκυρία θέλουν ιδιαίτερη προσοχή στην ανάλυση των πολλαπλών δυναμικών τους. Ούτε προσφέρονται για εύκολα και ακραία συμπεράσματα, είτε ευνοϊκά για κάποια άποψη, είτε αρνητικά για κάποια άλλη.

Γνωρίζετε ότι ανεξάρτητες εταιρείες και έγκυροι εκλογολόγοι, κατέγραψαν ότι το ΠΑ.ΣΟ.Κ. στον πρώτο γύρο, σημείωσε μικρή μόνον απώλεια των δυνάμεών του. Θα είμασταν όμως,

πολύ καλύτεροι των περιστάσεων αν επαναπαυόμασταν σ' αυτή την διαπίστωση. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι ο λαός ζητά περισσότερα και καλύτερα από την κυβέρνησή μας, από το κόμμα μας.

Γι' αυτό και τόνισα, ότι πρέπει να υπάρξουν νέοι ρυθμοί στο κυβερνητικό έργο. Γι' αυτό τονίζω ότι πρέπει να υπάρξει μια νέα ποιότητα στις πολιτικές μας λειτουργίες. Γι' αυτό και πρέπει να εξετάσουμε με προσοχή τη λειτουργία του κόμματος.

Όσον αφορά την κυβέρνηση, η πορεία μας είναι σαφής:

Από τώρα, μήνα με το μήνα, ως τις εκλογές του 2000, θα δίνουμε προς τον ελληνικό λαό, συγκεκριμένα δείγματα της πορείας και προόδου σε κάθε τομέα της πολιτικής μας.

Θα κάνουμε όλο και πιο καθαρό, ότι μας ενδιαφέρουν απτά συγκεκριμένα αποτελέσματα που βελτιώνουν την ζωή του κάθε πολίτη.

Θα είμαστε σε θέση να αποδείξουμε, ότι κάθε αφηρημένος δείκτης μεταφράζεται σε συγκεκριμένα οικονομικά και κοινωνικά οφέλη, για κάθε Έλληνα.

Όλα δείχνουν, ότι εφόσον προχωρήσουμε αταλάντευτα και με συνέπεια στο πρόγραμμά μας η Ελλάδα θα έχει μία πιο

σταθερή οικονομία, μία πιο δυναμική ανάπτυξη, ένα πιο παραγωγικό μηχανισμό, θα φτάσει τους στόχους της στην προθεσμία που έχουμε καθορίσει.

Ωστόσο το μήνυμα των δημοτικών εκλογών για μας είναι σαφές: Χρειάζεται μία συνολική επιτάχυνση του κυβερνητικού έργου, με αιχμή την ποιότητα της ζωής, την καθημερινότητα του πολίτη.

Κάθε μεγάλο θέμα της πολιτικής μας, πρέπει να καταλήγει σε όφελος του απλού πολίτη στην καθημερινή του ζωή.

Χρειάζεται χωρίς δισταγμό, σε κάθε τομέα, να επιταχύνουμε τις αναγκαίες μεταρρυθμίσεις. Να μην αναστείλουμε ούτε για μια στιγμή την προσπάθεια γιατί υπάρχει κάποιο πιθανό, πολιτικό κόστος. Ο λαός ζήτησε από μας να προχωρήσουμε πιο γρήγορα, πιο αποφασιστικά. Δεν ζήτησε να σταθούμε ή να βραδυπορήσουμε. Το αντίθετο. Γιατί σύντροφοι, όταν τολμάμε την ρήξη νικάμε, όταν συμβιβαζόμαστε με τα κακώς έχοντα, τότε αποτυγχάνουμε.

Είναι σαφές ότι ένα τμήμα της δυσαρέσκειας που εισπράξαμε στις δημοτικές και νομαρχιακές εκλογές, οφειλόταν στις τριβές και τις συγκρούσεις που προηγήθηκαν σε ορισμένους κοινωνικούς τομείς.

Αλλά, σύντροφοι, γνωρίζετε καλά, ότι αν επιμείνουμε σε ό,τι είναι χρήσιμο και ωφέλιμο για τον τόπο, αυτό θα το εισπράξουμε στο τέλος θετικά:

Αν επιμείνουμε σταθερά, στις αλλαγές που δρομολογήσαμε ακόμα και όποιος μας αποδοκίμασε στις δημοτικές εκλογές θα μας επικυρώσει στις εθνικές.

Τις εθνικές εκλογές θα τις κερδίσουμε με το έργο μας. Με τον εκσυγχρονισμό της χώρας. Θα αφήσουμε το λόγια στην αντιπολίτευση. Και ο λαός θα κρίνει ανάμεσα στο ήθος των έργων και τον εθισμό των λόγων. Και θα κρίνει σωστά. Αλλά για να αναδείξουμε την κυβερνητική μας πολιτική και το κυβερνητικό μας έργο, πρέπει να ξεπεράσουμε οι ίδιοι ορισμένες κρίσιμες αδυναμίες μας.

Οι αδυναμίες αυτές αφορούν όλους μας.

Αναφέρω χαρακτηριστικά το εξής: διαπίστωσα με έκπληξη, ότι πολλοί πολίτες συνειδητοποίησαν από την συζήτηση στην Βουλή, ποιό είναι το πρακτικό όφελος της χώρας από τον στόχο της μείωσης των επιτοκίων. Συνειδητοποίησαν για πρώτη φορά ότι η πτώση των επιτοκίων μπορεί να σημαίνει όφελος 700 δις ή ενός τρις για την άσκηση κοινωνικής πολιτικής, για παράδειγμα.

Και εμείς τι κάνουμε συνήθως; περιμένουμε από τον αρμόδιο Υπουργό να εξηγεί όλα αυτά. Λες και δεν είναι επιτυχία του κάθε υπουργού, του κάθε στελέχους χωριστά, όλου του ΠΑ.ΣΟ.Κ. η επιτυχία σε όποιον τομέα της κυβερνητικής πολιτικής. Λες και δεν είναι χρέος όλων να προβάλουν την κυβερνητική πολιτική; Πρέπει να σπάσουμε την λογική της αποσπασματικότητας στην προάσπιση και προβολή του κυβερνητικού μας έργου. Η διακυβέρνηση είναι ένα κοινό δίκτυο πρωτοβουλιών που καταλήγουν σε ένα κοινό αποτέλεσμα.

Θεωρώ επιτακτικό καθήκον για την κυβέρνηση και το κόμμα, να μπορέσουμε να εγκαθιδρύσουμε μια νέα πολιτική σχέση με τη κοινή γνώμη για το σύνολο της πολιτικής μας.

Ζητώ επίσης να προωθήσουμε μία νέα ηθική πολιτική, και συντροφική αλληλεγγύη ανάμεσα σε όλα τα στελέχη στην κυβέρνηση και το κόμμα. Ενωμένοι σαν μια γροθιά πρέπει κοινό και μόνον στόχο να έχουμε τις δυνάμεις της συντήρησης, τις δυνάμεις της σύγχυσης και της οπισθοδρόμησης της χώρας.

Σύντροφοι, Συντρόφισσες,

Έρχομαι τώρα στα κομματικά λάθη και παραλείψεις, σε σχέση με τις δημοτικές εκλογές.

Φυσικά, σε ένα τόσο σύνθετο τοπίο πανελλήνια, όλες οι απόψεις μπορούν να βρουν τρόπους για την δικαίωσή τους. Αλλού υποψήφιοι δήμαρχοι ή υποψήφιοι νομάρχες του ΠΑ.ΣΟ.Κ «σάρωσαν» εκλογικά, ακόμα και εάν αντιμετώπιζαν και ψηφοδέλτια που διασπούσαν στην βάση την συνοχή του χώρου.

Αλλού αποδείχτηκε ότι υποψήφιοι που έλαβαν το «χρίσμα» με τυπικά άψογες κομματικές διαδικασίες, υστέρησαν έναντι υποψηφίων που οι ίδιες διαδικασίες τους απέκλεισαν.

Για να μην παγιδευτούμε στην περιπτωσιολογία, σύντροφοι, ο μόνος τρόπος, είναι να εμβαθύνουμε στις κοινές συνθήκες, που αναδείχθηκαν πανελλαδικά. Να δούμε είτε τις παθογένειες στην πολιτική μας, είτε νέες συνθήκες, νέες διαμορφώσεις και νέες δυναμικές που, άλλοτε επιτύχαμε και άλλοτε δεν καταφέραμε. Να εντάξουμε τα συμπεράσματα στην πολιτική μας λειτουργία και την πολιτική μας λογική.

Θα έλεγα σύντροφοι, ότι ο βασικός κοινός παρονομαστής, όλων των λαθών, όλων των παραλείψεων και όλων των υστερήσεων, είναι η υπερίσχυση της λογικής των «κομματικών μηχανισμών» έναντι της ανοιχτής σχέσης με την κοινωνία. Εδώ αποδείχτηκε περίτρανα, πως όταν η πολιτική δυναμική υποκατασταθεί από την περιχαράκωση των αλληλοσυγκρουόμενων μηχανισμών, τότε ακυρώνεται το τελικό πολιτικό αποτέλεσμα.

Και θα συμφωνήσετε όλοι, σύντροφοι, ότι οι μηχανισμοί, όσο και αν επιχρωματίζονται με διαφορετικά ιδεολογικά και πολιτικά ψιμύθια, στην πράξη είναι ταυτόσημοι. Και είναι εξίσου επιβλαβείς για το κόμμα, την κοινωνία και την πολιτική.

Το κόμμα, η οργάνωση-μηχανισμός, αποκόπτεται από την κοινωνία και προσθέτως, τα στελέχη των μηχανισμών, φορούν παραμορφωτικούς φακούς για να εξωραΐζουν τις επιλογές του.

Και έρχεται η κοινωνία και γκρεμίζει τα κάστρα τα χτισμένα στην άμμο, και οι μηχανισμοί δίνουν μάχες οπισθοφυλακής για διατήρηση των ρόλων και των προνομίων τους.

Οι δημοτικές και νομαρχιακές εκλογές ήταν επίσης μια ισχυρή ένδειξη μεγάλων ανακατατάξεων στην ελληνική κοινωνία. Νέα στρώματα, νέες δυνάμεις, νέα πρότυπα, έκαναν δυναμικά την εμφάνισή τους.

Ένα κομμάτι αυτών των φαινομένων δείχνει πόσο επικίνδυνα έχει προχωρήσει η «πολιτική της εικόνας», πόσο εύκολα μπορεί το «μάρκετινγκ» να υποκαταστήσει την πολιτική, σε ορισμένες περιπτώσεις.

Σε άλλες περιπτώσεις όμως, προσωπικότητες με κύρος, που εξέφραζαν υπαρκτές τοπικές κοινωνικές συσπειρώσεις παρήγαγαν αξιόλογη ανατροπή των παραδοσιακών

συσχετισμών. Όπου καταφέραμε να ασπαστούμε το καινούργιο, πολλαπλασιάσαμε αποφασιστικά την πολιτική μας αποτελεσματικότητα. Γενικότερα, πάντως, πρέπει να δεχτούμε ότι το Κίνημά μας, δεν μπόρεσε να αξιοποιήσει πρωτοπόρα πανελλαδικά την δυναμική για την αποκέντρωση και την αυτοδιοίκηση που το ίδιο δημιούργησε.

Υπάρχει ένα ζήτημα διαχωριστικών γραμμών. Οι πανηγυρισμοί της Νέας Δημοκρατίας για κατάργηση των διαχωριστικών γραμμών δεν έχουν βάση.

Εμείς στην πράξη καταργήσαμε τις διαχωριστικές γραμμές που η Δεξιά ύψωσε με τους μηχανισμούς του κράτους και του παρακράτους της ανάμεσα στους πολίτες. Τέτοιες διαχωριστικές γραμμές τις καταδικάζουμε. Υπάρχουν όμως διαχωριστικές γραμμές ανάμεσα στις πολιτικές και ιδεολογικές θέσεις των κομμάτων, ανάμεσα στις αντιλήψεις τους για τη λειτουργία της κοινωνίας, το ρόλο της αγοράς, τις αξίες που πρέπει να υπερασπιζόμαστε, το τί σημαίνει ισότητα των πολιτών και πως πραγματοποιείται η κοινωνική δικαιοσύνη. Αυτές οι διαχωριστικές γραμμές δεν καταργούνται, δεν εξαφανίζονται. Εμείς επιδιώκουμε να εντάξουμε όσο το δυνατόν περισσότερες δυνάμεις στο χώρο μας. Αλλά να τις εντάξουμε αποσαφηνίζοντας την ιδεολογία μας και όχι αποσιωπώντας την.

Είναι φανερό, ότι η ανακατανομή ισχύος μεταξύ της τοπικής και κεντρικής εξουσίας, οδήγησε, ορισμένες φορές, σε κρίση σχέσεων τους βουλευτές με τους νέους αιρετούς άρχοντες, αλλά και τους βουλευτές ανάμεσά τους.

Αλλά και αυτή η πραγματικότητα που προκάλεσε έντονες τοπικές αντιθέσεις, ορισμένες φορές μοιραίες για το τελικό αποτέλεσμα, τί μαρτυρεί;

Δηλώνει αυτή η πραγματικότητα ότι για να είμαστε πρωτοπόροι ως κόμμα, πρέπει να πραγματοποιήσουμε μια τομή, μια υπέρβαση της ως τώρα λειτουργίας μας.

Η προωθητική δύναμη του Συνεδρίου, πρέπει να αποσκοπεί στην επανεξέταση των κομματικών λειτουργιών από την βάση ως στην κορυφή.

Κοινή παράμετρος των αλλαγών πρέπει να είναι η διαμόρφωση ενός κόμματος που θα υπερβεί την λογική των μηχανισμών και θα εγκαθιδρύσει μια νέα ποιότητα σχέσεων του κόμματος με την κοινωνία.

Αν το κόμμα δεν τεθεί στην κοινωνική πρωτοπορία, θα διακυβεύσει μακροπρόθεσμα τον ηγετικό πολιτικό του ρόλο. Το κόμμα δεν μπορεί επίσης να είναι ένα άθροισμα προσωπικών στρατηγικών ή μια ομοσπονδία ομαδοποιημένων συμπτώσεων, συμφερόντων. Το κόμμα δεν

μπορεί να αποτελεί μετασχηματισμό και μεταμφίηση πελατειακών δικτύων, ούτε μετωνυμία συντεχνιακών συμφερόντων.

Το κόμμα πρέπει να είναι μια πρωτοπόρα πολιτική έκφραση ενός διευρυμένου κοινωνικού συνασπισμού. Το κόμμα πρέπει να έχει ιδεολογική διαύγεια και πολιτική καθαρότητα θέσεων και λειτουργιών. Αλλά δεν μπορεί να έχει τείχη, που επιτρέπουν μεν, στους από μέσα να μπαινοβγαίνουν κατά βούληση, αλλά εμποδίζουν τους απέξω να εισέλθουν.

Ένα κόμμα ανοιχτό στην κοινωνία είναι το μεγάλο ζητούμενο του Συνεδρίου μας, που είμαι βέβαιος ότι θα απαντήσουμε θετικά.

Σύντροφοι και συντρόφισσες,

Σε ένα κόμμα, τα μεγάλα ζητήματα επιλογών δεν τα λύνουν θεωρητικά κείμενα. Τα μεγάλα ζητήματα επιλογών προσδιορίζονται από τις συλλογικές επεξεργασίες και συμπεριφορές των δεκάδων χιλιάδων μελών μας, των εκατοντάδων χιλιάδων οπαδών και φίλων μας, των εκατομμυρίων ψηφοφόρων μας. Το Συνέδριο του ΠΑ.ΣΟ.Κ. πρέπει να είναι ένας σταθμός.

Το Συνέδριο του ΠΑ.ΣΟ.Κ. πρέπει να είναι ένα Συνέδριο αναγέννησης και εντατικοποίησης της κοινωνικής και πολιτικής μας δυναμικής.

Το Συνέδριο πρέπει να προωθεί την Ενότητα, διασφαλίζοντας την Ανανέωση και χαράζοντας την Προοπτική του ΠΑ.ΣΟ.Κ., ώστε να οδηγήσει στη Νίκη τον μεγάλο κοινωνικό και πολιτικό συνασπισμό που εκφράζει το κίνημά μας.

Σ' αυτή την πορεία θα πρέπει να συζητήσουμε ορισμένα κεντρικά θέματα της πολιτικής μας. Όχι μόνο στο πλαίσιο των γενικών εισηγήσεων αλλά και ειδικά. Αναφέρω ενδεικτικά την απασχόληση, τις αναπτυξιακές, τα προβλήματα ποιότητας ζωής και βελτίωσης της καθημερινότητας και βεβαίως το πλέγμα των θεμάτων που έχουν σχέση με την κοινωνική συνοχή και αλληλεγγύη.

Σ' αυτή την πορεία, θα ήθελα επιγραμματικά να διατυπώσω ορισμένους προβληματισμούς, που πρέπει να απαντηθούν στις συλλογικές μας διαδικασίες.

⇒ Πως οργανώνουμε και πως εκφράζουμε τον νέο κοινωνικό συνασπισμό εξουσίας, πως αποτυπώνουμε την νέα κοινωνική πραγματικότητα, πως αρθρώνουμε μια νέα κοινωνική συμμαχία.

⇒ Πως θα προσδιορίσουμε τον νέο ρόλο των συνδικαλιστικών οργανώσεων, την σχέση τους με το κόμμα.

- ⇒ Ποια θα είναι η δομή της οργάνωσης σε σχέση με τη νέα διοικητική διαίρεση της χώρας.
- ⇒ Πως θα προσδώσουμε έναν αποτελεσματικό πολιτικό ρόλο στον βουλευτή και την Κοινοβουλευτική Ομάδα στη νέα δομή εξουσίας ανάμεσα στην κυβέρνηση και στο νέο σύστημα αποκέντρωσης και μεταρρύθμισης του Κράτους.
- ⇒ Όχι απλώς πως θα «ανοίξουμε» τις οργανώσεις για μια ακόμα φορά, αλλά πως θα διασφαλίσουμε την διαρκή ανατροφοδότηση οργάνωσης και κοινωνίας, τι συμπεράσματα βγάλαμε από τις θεματικές οργανώσεις; Θα μείνουμε στάσιμοι απέναντι στον μαρασμό των Τ.Ο.;
- ⇒ Πως θα σπάσουμε την λογική της δημοσιοϋπαλληλικής σχέσης με την οργάνωση που αναπτύσσεται πολλές φορές σε στελέχη.
- ⇒ Δεν πρέπει να ανοίξει η συζήτηση για την ανάγκη ανανέωσης -με την επιλογή της ποσόστωσης- του στελεχιακού δυναμικού σε όλα τα όργανα και οργανώσεις; Για παράδειγμα 30% των μελών κάθε οργάνου να είναι νέα μέλη του οργάνου;
- ⇒ Δεν πρέπει να αξιολογήσουμε ιδέες και πρακτικές, όπως τα διευρυμένα εκλεκτορικά σώματα για διαδικασίες επιλογής προσώπων;
- ⇒ Δεν πρέπει επίσης να προσδιορίσουμε με καθαρούς όρους τα όρια της ατομικής στάσης αλλά και της συλλογικής δέσμευσης και ευθύνης μέσα στις συλλογικές μας λειτουργίες; Υπάρχει η άποψη ότι πρέπει να μετεξελιχθούμε σε κόμμα-ομοσπονδία; Να τεθεί καθαρά

και να συζητηθεί. Απλά, πιστεύω, ότι θα ήταν λάθος τόσο για την ιδεολογική και πολιτική μας φυσιογνωμία, όσο και για την πολιτική μας αποτελεσματικότητα, κάτι τέτοιο.

Σύντροφοι και συντρόφισσες,

Το Συνέδριό μας τον Μάρτη θα είναι Συνέδριο Ενότητας - Ανανέωσης - Προοπτικής και ΝΙΚΗΣ.

Το ΠΑ.ΣΟ.Κ., είναι ένα δυνατό και υπεύθυνο κόμμα εξουσίας. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. ήταν -και είναι πάντοτε- ένα κόμμα πλειοψηφικό και πολυσυλλεκτικό.

Είναι τιμή μου να ηγούμαι ενός κόμματος που συγκεντρώνει περισσότερες απόψεις, περισσότερες εκδοχές, περισσότερες γνώμες, περισσότερες θεμιτές φιλοδοξίες. Πολλοί δεν μπορούν να καταλάβουν πως από διαφορετικές φωνές προέρχεται δύναμη. Έχουν για πρότυπό τους λόχους χειροκροτητών και αρχηγούς που διαγράφουν. Η δύναμη της δημοκρατίας είναι η πειθώ.

Και εγώ θέλω συνειδητά να προωθήσω άλλα πρότυπα στην ελληνική πολιτική ζωή, πιο δύσκολα να εφαρμοστούν αλλά πιο χρήσιμα και δημιουργικά για τον τόπο. Άλλα πρότυπα που απαιτούν περισσότερο κόπο αλλά συμβάλουν σε περισσότερη ευθύνη.

Αυτή τη δύναμη αλλαγής και εκσυγχρονισμού που προκύπτει από δημοκρατικές διαδικασίες και συλλογικότητα αναγνωρίσαμε στο Συνέδριό μας το 1996 ως κυρίαρχο στοιχείο της μελλοντικής μας πορείας. Αυτό το πλαίσιο θέσεων εφαρμόσαμε γόνιμα και δημιουργικά στη κυβέρνηση και το κόμμα μέχρι τώρα.

Στο πλαίσιο αυτών των αποφάσεων η κυβέρνησή μας λειτούργησε και είναι η κυβέρνηση του όλου και μεγάλου ΠΑ.ΣΟ.Κ. και ως προς την στελέχωσή του και ως προς τις κοινωνικές και ιδεολογικές του αναφορές. Αυτή είναι η δύναμή μας και η ταυτότητά μας. Θα προχωρήσουμε αταλάντευτα κατακτώντας διαρκώς την ενότητα, διασφαλίζοντας την ανανέωση, χαράσσοντας την προοπτική.

Η ενότητα είναι και σκοπός, αλλά και προϋπόθεση της επιτυχίας της πολιτικής μας.

Η ενότητα ενός κόμματος, όπως το ΠΑ.ΣΟ.Κ., είναι πράξη πολιτική. Προσδιορίζεται δυναμικά από τις αποφάσεις των συλλογικών οργάνων, όπως αποτυπώνονται στα κορυφαία καταστατικά σώματα, όπως το Συνέδριο ή η Κεντρική Επιτροπή.

Διαφορές θέσεων, στάσεων και εκδοχών είναι θεμιτές και αναγκαίες, όχι μόνον στο στάδιο της απόφασης αλλά και στο στάδιο της εφαρμογής.

Αλλά υπάρχει μια κρίσιμη διαφορά: η απόχρωση στην άποψη ή η διαφορετική θέση, δεν μπορεί να ακυρώνει το πλαίσιο της κοινής δράσης και απόφασης. Η διαφορετική γνώμη δεν μπορεί να οδηγεί σε αναίρεση της συλλογικής θέλησης και απόφασης.

Η ενότητα πρέπει να προωθεί το έργο και να αποσκοπεί στην κατάκτηση όλο και πιο προωθημένων σημείων συμφωνίας. Η ενότητα δεν πρέπει να συνοδεύεται από συναλλαγές θέσεων και εξουσιών αλλά να προκύπτει από δημιουργική συμβολή, από γόνιμη σύνθεση απόψεων που καταλήγουν σε κοινό πεδίο δράσης.

Αυτή η δυναμική της ενότητας είναι το μεγάλο κεφάλαιό μας. Και αυτή τη δυναμική σας καλώ όλους να εμπεδώσουμε και να διευρύνουμε, στο σύνολο της δράσης μας.

Αυτή την δημιουργική ενότητα, του όλου και ενιαίου ΠΑ.ΣΟ.Κ., των καθαρών θέσεων και στάσεων, των καθαρών αποφάσεων και συμπεριφορών, είμαι αποφασισμένος να διαφυλάξω, να εγγυηθώ και να προασπίσω. Η δημιουργική ενότητα που εξασφαλίζει τον κυρίαρχο πολιτικό μας ρόλο είναι η μέγιστη ευθύνη μου και η ύψιστη αποστολή μου.

Θα συζητήσουμε σήμερα για τις δημοτικές και νομαρχιακές εκλογές και τις μελλοντικές μας δράσεις. Μετά την ψήφο εμπιστοσύνης της Τρίτης η προσοχή όλων είναι στραμμένη σε

μας. Διερωτώνται, αν θα μπορέσουμε να δώσουμε πάλι ένα ηχηρό μήνυμα για την αποφασιστικότητά μας, να δείξουμε τη συνδυασμένη δύναμή μας. Δεν πρέπει να πέσουμε γι' αυτό στην παγίδα στην οποία άθελα ή ηθελημένα μας προτρέπουν όσοι βλέπουν την πολιτική ως ένα θέατρο αντιπαραθέσεων. Δεν πρέπει να πέσουμε στην παγίδα της εσωστρέφειας και στην μιζέρια εσωκομματικών αναμετρήσεων. Θα αποσυρθούμε έτσι από την κύρια μάχη, τη μάχη της κοινωνικής αλλαγής. Θα αφήσουμε την συντήρηση να καθορίζει τους όρους του παιχνιδιού; Αυτό δεν μας ταιριάζει. Αυτό δεν ταιριάζει στην σοσιαλιστική πεποίθησή μας, που είναι να δίνουμε τη μάχη για τη δικαιότερη και πιο ελεύθερη κοινωνία και όχι για κατανομές ισχύος και προσωπικές εξουσίες.

Το 2000 το ΠΑ.ΣΟ.Κ. θα είναι και πάλι κυβέρνηση, όχι διστάζοντας, αλλά πραγματοποιώντας τολμηρό έργο. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. θα είναι και πάλι κυβέρνηση, όχι με περιχαράκωση μέσα στα γραφεία, αλλά με άνοιγμα στην κοινωνία. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. θα είναι και πάλι κυβέρνηση, δίνοντας το παράδειγμα, ότι είναι το πρώτο κόμμα που συμβόλισε την νέα εποχή, φέρνοντας στο προσκήνιο την δημοκρατική λειτουργία, την συλλογικότητα, το θάρρος στην αντιμετώπιση των προβλημάτων, την εμμονή στους στόχους, την αποτελεσματικότητα.

Αυτό το ΠΑ.ΣΟ.Κ. του έργου, της συλλογικότητας, της ευθύνης και της αποτελεσματικότητας σας καλώ να το υπηρετήσουμε ενιαία. Αυτό είναι η εγγύηση της προοπτικής μας και η βάση της νέας νίκης μας.